

ALISH AĞAMIRZƏYEV*, NİGAR SEYİDLİ (QULİYEVA)***KİTABXANALARIN PR FƏALİYYƏTİNDƏ PUBLİSİSTİK METODLARDAN İSTİFADƏ**

Müasir sosial kommunikasiyalardan istifadə tarixi publisistikanın təsirliliyini artırmaq üçün çox effektiv bir vasitədir. Sosial media və digər rəqəmsal platformalar tarixi məzmunun geniş auditoriyaya çatdırılmasına, interaktivliyin artırılmasına və məlumatın sürətlə yayılmasına imkan verir. Bu metodlar tarixi publisistikanın cəmiyyətdə daha geniş və dərin təsirə malik olmasını təmin edir. Kitabxana-informasiya fəaliyyətinin müasir təcrübəsindən irəli gələn nəticələr göstərir ki, tarixi publisistik materiallar, xüsusilə də multimedia materiallarının dövrüyyəsi klassik tarixi əsərlərdən bəzən min, bəzən isə on min dəfə artıqdır. Eləcə də oxucu kontingentinin tərkibi də geniş və müxtəlifdir.

Tarixi publisistikanın tarixi faktları və hadisələri manipulyasiya etmək üçün istifadə olunma ehtimalları haqqında müxtəlif fikirlər mövcuddur və bu da, bəzi mütəxəssislərin narahatlığına səbəb olur. Lakin, etiraf edilməlidir ki, tarixi faktlar, hadisələri interpretasiya və manipulyasiya etmək cəhdləri bürün hallarda mövcuddur. İlk mənbələrin mötəbərliyi, elmi istinadların sayı bu kimi cəhdlərin qarşısını almır və ilk mənbələrin də mötəbərlik səviyyəsi çox hallarda suallar yaradır. Bu yanaşma, tarixi publisistikanın cəmiyyətdə müsbət təsirini artırmağa və faktların təhrif olunmasının qarşısını almağa kömək edir.

Açar sözlər: Kitabxanalarda PR xidməti, publisistik metod, tarixi publisistika, qeyri-kommersiya xidmətləri.

Giriş

Məlumatın tez və effektiv yayılmasını təmin olunması prosesi. Rəqəmsal texnologiyalar və sosial media tarixi məlumatların tez və effektiv şəkildə yayılmasına imkan verir. Oxuculara maraqlı gələn məqalələr və yazılar sürətlə paylaşılır, müzakirə olunur və geniş yayılır.

İnteraktivlik və geridönüş imkanları təmin edilir. Müasir tarixi publisistika interaktivliyi artırır. Oxucular məqalələrə şərhlər yazır, sosial mediada müzakirələr aparır və müəlliflərlə birbaşa əlaqə qururlar [1]. Bu interaktivlik məqalələrin daha geniş təsirə malik olmasına və aktual mövzuların işıqlandırılmasına kömək edir.

Vizual və multimedia materiallarının istifadəsini və bununla da informasiyanın təsirliliyini təmin edir. Fotoşəkillər, videolar, sənədli filmlər və digər multimedia materialları tarixi publisistikanın təsirini artırır [2]. Bu materiallar oxucuların diqqətini cəlb edir və məlumatın daha yaxşı qavranmasına kömək edir.

Populyar mədəniyyət və əyləncə xarakterli məlumat alətlərindən istifadə olunur [3]. Tarixi publisistika bəzən populyar mədəniyyət elementlərindən geniş istifadə edir. Filmlər, seriyalar, romanlar və oyunlar vasitəsilə tarixi hadisələr və şəxsiyyətlər daha geniş kütləyə tanındılar. Bu yanaşma, xüsusilə gənc nəsillə arasında tarixi marağı artırır.

Akademik və populyar(kütləvi) elmin yaxınlaşmasını təmin edir. Müasir dövrdə bəzi tarixi publisistika nümunələri akademik və populyar elmin arasında körpü rolunu oynayır. Akademik tədqiqatların nəticələri sadə və anlaşılacaq şəkildə geniş auditoriyaya təqdim olunur ki, bu da cəmiyyətdə tarixi məlumatların yayılmasına və anlayışının artırılmasına kömək edir.

Aktual Mövzular və İctimai Müzakirələrə zəmin yaradır. Tarixi publisistika aktual mövzulara toxunur və ictimai müzakirələrə səbəb olur. Bu, keçmişin hadisələrinə yeni baxış bucağı gətirir və cəmiyyətin indiki problemləri anlamaqda kömək edir.

Kitabxanaların təhsil və maarifləndirmə funksiyasını yerinə yetirir. Tarixi publisistika təhsil və maarifləndirmə sahəsində də geniş təsirə malikdir. Məktəblər və universitetlər tarixi publisistikadan tədris materialı kimi istifadə edir, bu isə tarixi biliklərin yayılmasına və gənc nəsillərin maarifləndirilməsinə kömək edir.

Tənqidi düşüncənin inkişafına xidmət edir. Tarixi publisistika oxucuları tənqidi düşüncəyə və hadisələrə müxtəlif və fərqli baxış bucaqlarından yanaşmağa təşviq edir. Bu, cəmiyyətdə daha dərin

və əhatəli tarixi şüurun formalaşmasına töhfə verir.

Eləcə də, mədəniyyətlərə arası dialoqa xidmət edir [4]. Tarixi publisistika müxtəlif mədəniyyətlər və xalqlar arasında dialoqu sistemli və anlaşıqlı şəkildə təşviq edir. Bu, müxtəlif tarixi təcrübələrin və baxışların paylaşılmasına imkan yaradır və qarşılıqlı anlaşmanı gücləndirir.

Problemin təhlili

Hər bir tədqiqatçı və müəllif hadisələrə öz baxış bucağından yanaşır. Onların şəxsi təcrübələri, inancları, dəyərləri və maraqları tarixi faktların və hadisələrin təqdim olunma tərzinə təsir göstərə bilər. Müxtəlif mənbələrdən istifadə etmək obyektivliyi artırmağa kömək etsə də, tədqiqatçılar və müəlliflər bəzi mənbələri seçir və digərlərini gözdən keçirir. Bu seçimlər subyektivdir və hadisələrin təqdim olunma tərzinə təsir edə bilər. Tarixi hadisələr bəzən ideoloji və siyasi maraqlar çərçivəsində təhrif edilə bilər. Müxtəlif qruplar və fərdlər tarixdən öz maraqlarını dəstəkləmək üçün istifadə edə bilərlər [5]. Tarixi hadisələrin dərk edilməsi və təqdim olunması kontekstdən və mədəniyyətdən asılıdır. Müxtəlif dövrlər və mədəniyyətlər hadisələri fərqli şəkildə qavrayır və qiymətləndirir. Tarixi hadisələr barədə bütün məlumatlar əldə oluna bilməz. Məlumat boşluqları və çatışmazlıqlar hadisələrin tam mənzərəsini yaratmağa mane olur və subyektiv interpretasiyalara səbəb ola bilər.

Tam obyektivliyi əldə etmək çətin olsa da, tarixi tədqiqatlar və publisistika obyektivliyi artırmaq üçün müxtəlif metodlardan istifadə etməlidir. Tədqiqatçılar və müəlliflər subyektivliyi minimuma endirmək üçün mənbəşünaslıq, tənqidi analiz, müxtəlif perspektivlərin daxil edilməsi, akademik diskussiya və etik standartlara riayət etməlidir. Bu yanaşmalar tarixi hadisələrin daha əhatəli və obyektiv mənzərəsini yaratmağa kömək edir, lakin tam obyektivlik həmişə nisbidir və əldə olunması çətin bir səviyyədir.

Mənbəşünaslıq ilkin mənbələrdə informasiyanın mötəbərliyini təmin etmək üçün müxtəlif üsullardan istifadə edir [6]. Mənbələrin təsdiqi, müqayisəsi, kontekstual təhlili, məlumatın sənədləşdirilməsi, tənqidi analizi və əlaqələndirici araşdırmalar bu prosesdə əsas rol oynayır. Bu metodlar, tarixi məlumatların dəqiq və etibarlı şəkildə təhlil olunmasını təmin etməyə kömək edir, amma tam obyektivlik əldə etmək hər zaman olduğu kimi nisbidir.

Mənbələrdə informasiyanın mötəbərliyini qiymətləndirmək üçün müxtəlif elmi metodlar mövcuddur. Bu metodlar, mənbələrin etibarlılığını və doğruluğunu təsdiqləmək, məlumatların subyektivlikdən və təhrifdən qorunmasını təmin etmək məqsədini güdür. Mənbəşünaslıq, tənqidi analiz, müqayisəli təhlil, sənədləşdirmə və arxiv tədqiqatı, mənbə tənqidi və empirik yanaşmalar bu məqsəd üçün əsas vasitələrdəndir. Bu metodlar, məlumatların düzgün və obyektiv təqdim olunmasına kömək edir [7].

Linqvistik təhlil də mənbələrdə informasiyanın mötəbərliyini qiymətləndirmək prosesində mühüm rol oynayır. Linqvistik təhlil mətnlərin dil və üslub xüsusiyyətlərini araşdıraraq mənbələrin etibarlılığını və doğruluğunu qiymətləndirməyə kömək edir. Bu təhlilin bir neçə əsas aspekti vardır:

Dil və Üslub Analizi- Üslub və Tərz: Mənbənin dili və üslubu, müəllifin yazı üslubunu və dil bacarıqlarını göstərir. Mətnin yazıldığı dövrə uyğun olub-olmadığını və müəyyən üslub xətlərinin olub-olmadığını qiymətləndirmək müasir və tarixi kontekstlərdə onun etibarlılığını müəyyən etməyə kömək edir. **Dil Üslubu:** Mətnin forması və dili, yazarın niyyətlərini və məqsədlərini əks etdirə bilər [8]. Rəsmi və qeyri-rəsmi dillərin istifadəsi, mətnin nə qədər obyektiv və ya subyektiv olduğunu göstərir.

Leksik və Sintaktik Analiz- Leksik Analiz: Mətnin istifadə etdiyi sözlərin və ifadələrin mənası və konteksti analiz edilir. Mətnin doğru və ya yanlış məlumat təqdim edib-etmədiyini yoxlamaq üçün spesifik terminlərin və jargonların istifadəsi nəzərə alınır. **Sintaktik Struktur:** Cümlələrin və ifadələrin quruluşu analiz edilir. Bu, məlumatların necə təqdim olunduğunu və mətnin anlaşıqlı olub-olmadığını göstərir.

Dil Xətalrı və Təhriflər- Dil Xətalrı: Mətnin dilində olan qrammatik, sintaktik və leksik səhvlərin analizi, məlumatların təhrif olunmuş olub-olmadığını göstərə bilər. Bu xətlər bəzən məlumatların etibarlılığına təsir göstərə bilər. **Təhriflər və Yalanlar:** Mətnin dili və üslubu, məlumatların məqsədli şəkildə təhrif olunub-olmadığını müəyyən etməyə kömək edir. Bu, məlumatların müstəqil yoxlanılması üçün əlavə göstəricilər təqdim edir.

Semantik Analiz- Mətnin Semantikasi: Mətnin mənası və məzmununun analizi, müəllifin nə demək istədiyini başa düşmək və məlumatların tam şəkildə təqdim edildiyini yoxlamaq məqsədini

güdür. Bu, mənbənin dəqiq və dolğun olub-olmadığını müəyyən etməyə kömək edir. Kontekstual Semantika: Mətnin konkret dövrdə və kontekstdə necə başa düşüldüyünü araşdırmaq. Mətnin semantik təhlili məlumatların müxtəlif kontekstlərdə necə qəbul edildiyini başa düşməyə kömək edir.

Mətnin Düzgünlüyü və Konsistentliyi- Düzgünlük: Mətnin daxilindəki məlumatların düzgünlüyü və məntiqi tutarlılığı yoxlanılır. Bu, məlumatların nə qədər dəqiq olduğunu göstərir. Konsistentlik: Mətnin müxtəlif hissələrinin bir-biri ilə uyğunluğu və ardıcılığı yoxlanılır. Bu, məlumatların təhrif olunub-olunmadığını və ya qeyri-dəqiq olub-olmadığını müəyyən etməyə kömək edir.

Dil və Mədəniyyət Konteksləri- Mədəniyyət və Kontekst: Mətnin dil və üslubunun yazıldığı dövrün mədəniyyət və sosial kontekstinə uyğunluğu araşdırılır. Bu, mətnin müəyyən bir mədəniyyət və dövrdəki dil qaydalarına uyğun olub-olmadığını göstərir.

Tarixi və Konstruktiv Analiz- Tarixi Kontekstual Təhlil: Mətnin dilinin və üslubunun həmin dövrün tarixi şəraitinə uyğun olub-olmadığını araşdırmaq. Bu, tarixi sənədlərin etibarlılığını və müvafiqliyini qiymətləndirməkdə kömək edir. Konstruktiv Analiz: Mətnin necə qurulduğunu və məlumatların necə təqdim edildiyini nəzərə alır. Bu, müəllifin məqsədini və mesajını daha yaxşı başa düşməyə kömək edir. Linqvistik təhlil mənbələrin mötəbərliyini qiymətləndirməkdə mühüm rol oynayır, çünki dil və üslub analizi mətnlərin dəqiqliyini və etibarlılığını müəyyən etməyə kömək edir. Mətnin dili, üslubu, leksik və sintaktik strukturu, semantikasını və mədəni konteksti kimi aspektlərin analizi, mənbənin nə dərəcədə obyektiv və etibarlı olduğunu anlamağa kömək edir. Bu təhlil metodları, tarixi və digər elmi mənbələrin düzgün və obyektiv qiymətləndirilməsini təmin etmək üçün vacibdir.

Mənbələrin qiymətləndirilməsi üçün xətti model qurmaq, müxtəlif metodları və yanaşmaları sistemli və ardıcıl şəkildə birləşdirməyi tələb edir [9]. Bu model, mənbələrin etibarlılığını və doğruluğunu qiymətləndirmək üçün istifadə olunan metodların mərhələli bir təhlilini təqdim edir.

Kitabxanaların İctimaiyyətlə Əlaqələr (PR) xidmətləri Tarixi publisistikanın bir çox forma və metodlarını istifadə edərək öz məqsədlərinə nail ola bilər. Bu yanaşmalar, kitabxanaların tarixə dair məlumatları təqdim etməyə, ictimaiyyətlə əlaqələri inkişaf etdirməyə və mədəniyyətə olan marağı artırmağa kömək edir. Kitabxanaların PR xidmətlərinin Tarixi publisistikanın hansı forma və metodlarını istifadə edə biləcəyinə dair əsas istiqamətlər öyrənilir [10]. PR xidmətləri zamanı tarixi publisistika təsirli alət rolunu oynaya bilər. Tarixi publisistika, tarixi məlumatları, hadisələri və şəxsiyyətləri ictimaiyyətə təqdim etməkdə effektiv bir vasitədir və PR fəaliyyətlərində bir çox məqsədi yerinə yetirmək üçün istifadə edilə bilər [11]. Tarixi publisistikadan istifadə etmənin PR xidmətlərinə gətirdiyi üstünlüklər aşağıdakılardır:

-Tarixi Kontekstin Yaradılması- Tarixi publisistika, PR kampaniyalarında və təşviqat fəaliyyətlərində tarixi kontekst və arxa plan təqdim edərək mesajların və fəaliyyətlərin daha yaxşı başa düşülməsini təmin edir. Bu, məlumatların və mesajların daha inandırıcı və mənalı olmasına kömək edir.

- İctimaiyyətin Marağının Artırılması-Tarixi mövzuların təqdim edilməsi, müxtəlif yaş qruplarından və maraq sahələrindən olan auditoriyanın diqqətini cəlb edə bilər. Tarixi məlumatlar, müştəri və ictimaiyyətin marağını artıraraq onların iştirakını təşviq edə bilər.

- İmici Gücləndirmək- Tarixi publisistika vasitəsilə təşkilatların və markaların tarixini və mədəni irsini vurğulamaq, onların imicini gücləndirə bilər. Tarixi sərgilər, təqdimatlar və məqalələr təşkilatın tarixi və dəyərlərini ictimaiyyətə tanıdır.

-Təhsil və Maarifləndirmə-Tarixi publisistika, PR xidmətlərində təhsil və maarifləndirmə məqsədli proqramlar və resurslar hazırlamaq üçün istifadə edilə bilər. Bu, müxtəlif mövzular üzrə məlumatların təqdim edilməsi və ictimaiyyətin bilik səviyyəsinin artırılmasına kömək edir.

- **Sərgilər və Tədbirlər**- Tarixi publisistikadan istifadə edərək tarixi sərgilər və tədbirlər təşkil etmək, ictimaiyyətin marağını artırmağa və iştirakını təşviq etməyə kömək edir. Bu tədbirlər, tarixi məlumatları əyani şəkildə təqdim edir və PR fəaliyyətlərinin təsirini artırır.

-**İnteraktiv Məzmun**-Tarixi publisistika, interaktiv məzmun yaratmaq üçün istifadə edilə bilər, məsələn, virtual sərgilər və təcrübələr. Bu, auditoriyanın tarixi mövzularla interaktiv şəkildə əlaqə qurmasına və məlumatları daha yaxşı başa düşməsinə kömək edir.

-Təşviqat və Reklam-Tarixi publisistika, PR kampaniyalarında və reklam strategiyalarında tarixi məlumatları istifadə edərək təşkilatların və markaların təsirini artırır. Tarixi məlumatlar reklam

məzmununda, press-relizlərdə və digər PR materiallarında yer ala bilər.

- Media Əlaqələri-Tarixi publisistikadan istifadə edərək media mü sahibələri, məqalələr və digər yazılı materiallar hazırlamaq mümkündür. Bu, təşkilatların və markaların tarixini və fəaliyyətlərini media vasitəsilə geniş auditoriyaya təqdim edir.

- Sosial Media İnteqrasiyası- Tarixi mövzuların sosial mediada paylaşılması, PR fəaliyyətlərini dəstəkləyir və sosial mediada ictimaiyyətin diqqətini cəlb edir. Bu, markanın və ya təşkilatın tarixi və mədəni irsini nümayiş etdirmək üçün effektiv bir üsuldur.

Kitabxanaların ictimaiyyətlə əlaqələr (PR) fəaliyyətində tarixi publisistik metodların istifadəsi, kitabxanaların funksional fəaliyyətində uyğun və təsirli hesab edilir. Kitabxanalar, tarixi publisistik metodlardan istifadə edərək öz missiyalarını həyata keçirə və cəmiyyətlə daha dərin əlaqələr qura bilərlər [12]. Aşağıda kitabxanaların funksional fəaliyyətində tarixi publisistik metodların nə dərəcədə uyğun olduğunu göstərən əsas məqamları təqdim edək:

1. Tədris və Maarifləndirmə- Kitabxanalar tarixi publisistika vasitəsilə tarixi biliklərin yayılmasını təmin edərək ictimaiyyətin maariflənməsinə töhfə verir. Tarixi mövzularda mühazirələr, seminarlar və təlimlər təşkil etmək, cəmiyyətin tarixi biliklərini artırmaq üçün ideal bir vasitədir. Tarixi mənbələrin və materialların təqdimatı, istifadəçilərə tarixə dair dəyərli məlumatlar təqdim edir. Kitabxanalar bu resursları tanımaq üçün tarixi publisistika metodlarından istifadə edə bilərlər.

2. Mədəni İrsin Qorunması- Tarixi publisistika, kitabxanaların mədəni irsi qorumaq və tanımaq funksiyasını gücləndirir. Kitabxanalar tarixi sərgilər, kolleksiyalar və tədbirlər vasitəsilə mədəni irsin qorunmasına və təbliğinə töhfə verə bilərlər. Tarixi publisistika vasitəsilə kitabxanalar öz arxivlərini və nadir kolleksiyalarını ictimaiyyətə tanıdaraq onların dəyərini vurğulaya bilərlər.

3. İctimaiyyətlə Əlaqələr və İştirak- Tarixi publisistika metodlarından istifadə edərək kitabxanalar ictimaiyyətin marağını artırır və onların kitabxana fəaliyyətlərinə daha çox cəlb olunmasını təmin edir. Tarixi mövzular üzrə tədbirlər, sərgilər və mühazirələr bu baxımdan çox təsirlidir. Tarixi publisistika metodları kitabxanaların mesajlarını geniş auditoriyaya çatdırmaq üçün effektivdir. Bu, kitabxanaların ictimaiyyətlə daha sıx və məhsuldar əlaqələr qurmasına kömək edir.

4. İnnovasiya və Texnologiya İnteqrasiyası- Tarixi publisistika metodları, kitabxanaların rəqəmsal resurslarını və onlayn arxivlərini tanımaq üçün istifadə edilə bilər. Bu, tarixi məlumatların və mənbələrin daha geniş və müxtəlif auditoriyaya çatdırılmasını təmin edir. Kitabxanalar tarixi publisistika vasitəsilə virtual sərgilər və tədbirlər təşkil edərək cəmiyyətin hər bir üzvünə çatma imkanını artırır.

5. Əməkdaşlıq və İttifaqlar- Tarixi publisistika metodları kitabxanaların digər mədəni və təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq etməsinə təşviq edir. Bu, ortaq layihələrin və proqramların həyata keçirilməsinə kömək edir. Tarixi publisistika kitabxanaların beynəlxalq arenada tanınmasını və əlaqələrinin güclənməsini təmin edir. Bu, tarixi məlumatların və təcrübələrin mübadiləsini asanlaşdırır.

6. İctimai Maarifləndirmə və Təşviqat- Tarixi publisistika kitabxanaların ictimai maarifləndirmə kampaniyaları aparmasına kömək edir. Bu, cəmiyyətin tarixi məlumatlara olan marağını və məlumatlılığını artırır. Kitabxanalar tarixi publisistika vasitəsilə mətbuat və media ilə əlaqələrini gücləndirərək öz fəaliyyətlərini daha geniş kütlələrə çatdırır.

NƏTİCƏ

Tarixi publisistika və İctimaiyyətlə Əlaqələr xidmətləri arasında çoxsaylı ortaq tərəflər mövcuddur. Belə ki, hər iki sahə məlumatların təqdimatı, ictimaiyyətə təsir edilməsi və məqsədli mesajların çatdırılması ilə məşğuldur [13]. Bu ortaq yanaşmalar məlumatların dəqiq və təsirli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir və ictimaiyyətlə münasibətlərin inkişafına kömək edir.

Kitabxanaların İctimaiyyətlə Əlaqələr xidmətləri Tarixi publisistikanın müxtəlif forma və metodlarından istifadə edərək tarixi məlumatları geniş auditoriyaya təqdim edir, ictimaiyyətlə əlaqələri inkişaf etdirir və mədəniyyətə olan marağı artırmağı çalışır. Təqdimatlar, nəşrlər, sərgilər, sosial media kampaniyaları, tədris proqramları, təşviqat, interaktiv təcrübələr və müxtəlif baxış bucaqları kitabxanaların tarixi məlumatları təsirli şəkildə təqdim etməsi üçün əsas vasitələrdir.

Tarixi publisistika PR xidmətləri zamanı təsirli bir alət rolunu oynayır, çünki tarixi məlumatların və hadisələrin təqdimatı, təşkilatların və markaların ictimaiyyətlə əlaqələrini gücləndirir və onların imicini artırır [14]. Tarixi publisistika vasitəsilə təşkilatların tarixi və mədəni dəyərləri geniş auditoriyaya təqdim olunur, bu da PR fəaliyyətlərinin daha təsirli və mənalı olmasına kömək edir.

Kitabxanaların qeyri-kommersiya fəaliyyətlərində tarixi publisistika təsirli bir alət rolunu oynayır. Tarixi məlumatların təqdimatı kitabxanaların mədəni və təhsil missiyalarını gücləndirir, ictimaiyyətlə əlaqələrini inkişaf etdirir və sosial təsirini artırır. Tarixi publisistikadan istifadə edərək kitabxanalar, tarixi bilikləri yayaraq və ictimaiyyətin marağını stimullaşdıraraq, qeyri-kommersiya fəaliyyətlərini daha təsirli və mənalı edir. Bu metodlar kitabxanaların funksional fəaliyyətində çox uyğun və təsirli hesab olunur [15]. Esləcə də, kitabxanaların maarifləndirmə, mədəni irsin qorunması, ictimaiyyətlə əlaqələr, innovasiya, əməkdaşlıq və ictimai maarifləndirmə funksiyalarını dəstəkləyir. Kitabxanalar tarixi publisistika vasitəsilə öz missiyalarını daha effektiv şəkildə həyata keçirə bilir və cəmiyyətlə daha dərin və geniş əlaqələr qurur.

ƏDƏBİYYAT

1. Kazimi, P. F. O., & Guliyeva, N. A. G. (2023). "Time" spent in youth's "global information space"(problems of satisfaction of reading or information need). *Procedia Computer Science*, 219, 720-723.
2. Agamirzayev, A., & Seyidli, N. (2023). The Problem of Pr and Image Competence in the Training of Specialists in Information and Document Management (new challenges to the training of industry specialists). *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 10(4), 1145-1157.
3. Kazimi, P. F. O., & Guliyeva, N. A. G. (2022). The concept of reliable information on the global network in times of crisis. *Technium Soc. Sci. J.*, 30, 742.
- Kunanets, N., Filippova, N., Dobrovolska, V., & Kazimi, P. (2020, September). Biobibliographic data repository of documentary cultural heritage. In *2020 IEEE 15th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT)* (Vol. 2, pp. 221-225). IEEE.
4. Kazimi, P. F. O. (2021, September). Global Information Network and Conflicts of Interest (Parties, Interests and Conflicts). In *2021 IEEE 16th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT)* (Vol. 2, pp. 453-456). IEEE.
5. Ağamirzəyev, A., & Seyidli, N. (2023). Маркетингова концепція сучасних бібліотек (джерела маркетингової діяльності бібліотек). *Науково-теоретичний альманах Грани*, 26(2), 47-50.
6. Kazimi, P. F. O., & Mammadov, M. A. O. (2020). ASSESSMENT OF THE LIBRARY INFORMATION SERVICE (MODERN PROBLEMS OF LIBRARY AND INFORMATION SERVICES). *American Scientific Journal*, (41-3), 41-44.
7. Aliş, A., & Seyidli, N. (2023). Принципи підготовки PR-спеціалістів у бібліотеках (нові вимоги до підготовки спеціалістів галузі).
8. Kazimi, P. F. O. (2021). The Problem of Reliability of Information in the Global Network. *Journal of Practical Studies in Education*, 2(5), 32-34.
9. Rashad, G., & Parviz, K. (2023). University libraries as centers for scientific communications (according to the experience of higher educational institutions of the Republic of Azerbaijan).
10. Kazimi, P. F. O., Oqlu, I. I. A., & Qizi, Y. G. Y. (2022). Philosophical view on information theory (The path from the divine to the digital world). *Technium Soc. Sci. J.*, 32, 724.
11. Tofiq, R. Z., Oqlu, M. M. A., & Kazimi, P. F. O. (2022). Some questions of the application of library management. *Technium Soc. Sci. J.*, 37, 774.
12. Oqlu, K. P. F., Oglu, A. E. Y., & Qizi, A. N. C. The Role of New Technologies in Forming Libraries in the Global Information Society.
13. Ahmadov, E., & Seyidli, N. Some Questions of Modern Library and Information Marketing. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 10(4), 1137-1144.
14. Oqlu, K. P. F., & Qurbanov, A. (2021). Factors influencing reader satisfaction and quality of service in modern libraries. *South Asian Journal of Social Studies and Economics*, 11(3), 15-20.
15. Казими, П. Ф. (2011). Информационная инженерия. Баку: Изд-во Бакинского гос. ун-та.
16. Oqlu, K. P. F. (2021). Conflict of Relevance and Reliability of Information and the Global Network. *Trends in Humanities and Social Sciences*, 1(1), 1-2.
17. Kazimi, P. F. (2011). Information engineering in library activity. B. BSU.

* *Bakı Dövlət Universiteti, prorektor
dosent, fəlsəfə doktoru
E-mail:alish.ahamirzayev@gmail.com*

Alish Agamirzeyev, Nigar Seyidli (Guliyeva)

USING PUBLICISTIC METHODS IN LIBRARY PR ACTIVITIES

The use of modern social communications is a very effective tool for increasing the effectiveness of historical journalism. Social networks and other digital platforms allow historical content to be delivered to a wide audience, increase interactivity and quickly disseminate information. These methods provide a broader and deeper impact of historical journalism on society. The results of modern library and information activities show that the circulation of historical and journalistic materials, especially multimedia materials, sometimes exceeds classical historical works by a thousand and sometimes by ten thousand times. Also, the composition of the readership is wide and diverse.

There are different opinions on the possibility of using historical journalism to manipulate historical facts and events, which causes concern among some experts. However, it should be recognized that attempts to interpret and manipulate events and historical facts exist in many cases. The reliability of primary sources, the number of scientific references do not prevent such attempts, and the level of reliability of primary sources also raises questions in many cases. This approach helps to increase the positive influence of historical journalism in society and prevent distortion of facts.

Keywords: *PR service in libraries, "publicistic" method, historical journalism, non-commercial services.*

Алиш Агамирзеев, Нигар Сейидли (Гулиева)

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПУБЛИЦИСТИЧЕСКИХ МЕТОДОВ В PR-ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БИБЛИОТЕК

Использование современных социальных коммуникаций является весьма эффективным инструментом повышения эффективности исторической журналистики. Социальные сети и другие цифровые платформы позволяют доставлять исторический контент широкой аудитории, повышать интерактивность и быстро распространять информацию. Эти методы обеспечивают более широкое и глубокое влияние исторической журналистики на общество. Результаты современного опыта библиотечно-информационной деятельности показывают, что тиражи историко-публицистических материалов, особенно мультимедийных материалов, иногда в тысячу, а иногда и в десять тысяч раз превышают классические исторические произведения. Также состав контингента читателей широк и разнообразен.

Существуют разные мнения о возможности использования исторической журналистики для манипулирования историческими фактами и событиями, что вызывает беспокойство у некоторых экспертов. Однако следует признать, что попытки интерпретации и манипулирования событиями историческими фактами существуют во многих случаях. Надежность первоисточников, количество научных ссылок не препятствует таким попыткам, а уровень достоверности первоисточников также во многих случаях вызывает вопросы. Такой подход помогает повысить положительное влияние исторической журналистики в обществе и предотвратить искажение фактов.

Ключевые слова: *PR-служба в библиотеках, публицистический метод, историческая публицистика, некоммерческие услуги.*

AMEA-nın müxbir üzvü Ərtegin Salamzadə tərəfindən təqdim edilmişdir

İlk daxilolma tarixi: 09.04.2024

Son daxilolma tarixi: 10.06.2024